एकाइ ७ · हाम्रो विगत: दुई विश्वयुद्ध र स्थानीय ऐतिहासिक स्थल

कार्यपत्र

पूर्णाङ्क ४०

नाम _____ कक्षा _____ रोल नं. _____ मिति _____ प्राप्ताङ्क _____ / ४०

१ मुख्य शब्द [४]

कोठामा दिइएका उपयुक्त शब्द छानी तलको अनुच्छेदका खाली ठाउँ भर्नुहोस्। कोठाका दुईओटा शब्द प्रयोग हुँदैनन्। प्रत्येक खाली ठाउँको ०.५ अङ्क छ।

अपवित्र गठबन्धन **उग्र राष्ट्रवाद** **केन्द्रीय शक्ति** **तुष्टीकरणको नीति** **धुरी राष्ट्र** **ब्ल्याक ह्यान्ड** **भर्सेलिजको सन्धि** **मार्सल योजना** **शीतयुद्ध** **होलोकस्ट**

प्रथम विश्वयुद्धमा जर्मनी, अस्ट्रिया–हङ्गेरी, अटोमन साम्राज्य र बुल्गेरियाको समूहलाई _____ भनिन्छ। सर्बियाका सैनिक अधिकारीहरूले बनाएको गोप्य सङ्गठनको नाम _____ थियो। आफ्नो राष्ट्रलाई सबैभन्दा श्रेष्ठ र अरू राष्ट्रलाई तल ठान्ने चरम भावनालाई _____ भनिन्छ। सन् १९१९ जुन २८ मा मित्र राष्ट्र र जर्मनीबिच _____ भयो। दोस्रो विश्वयुद्धमा जर्मनी, इटाली र जापानको समूहलाई _____ भनिन्छ। आक्रामक देशका माग मानिदिएर युद्ध टार्ने प्रयासलाई _____ भनिन्छ। नाजी जर्मनीले करिब ६० लाख यहुदीको गरेको योजनाबद्ध हत्यालाई _____ भनिन्छ। अमेरिका र सोभियत सङ्घबिच सिधा युद्ध नभई चलेको कडा प्रतिस्पर्धालाई _____ भनिन्छ।

२ जोडा मिलाउनुहोस् [३]

समूह ‘क’ का घटनालाई समूह ‘ख’ का मितिसँग जोडा मिलाई कोठामा अक्षर लेख्नुहोस्। समूह ‘ख’ को एउटा मिति बढी छ। प्रत्येकको ०.५ अङ्क छ।

समूह ‘क’		समूह ‘ख’
१. साराजेभोमा फ्रान्ज फर्डिनान्डको हत्या	☐	**क.** १९१८ नोभेम्बर ११
२. प्रथम विश्वयुद्धको युद्धविराम	☐	**ख.** १९३९ सेप्टेम्बर १
३. राष्ट्रसङ्घको स्थापना	☐	**ग.** १९४९ अप्रिल ४
४. जर्मनीद्वारा पोल्यान्डमाथि आक्रमण	☐	**घ.** १९२० जनवरी १०
५. पर्ल हार्बरमा जापानको आक्रमण	☐	**ङ.** १९४५ अक्टोबर २४
६. संयुक्त राष्ट्रसङ्घको विधिवत् स्थापना	☐	**च.** १९१४ जुन २८
		छ. १९४१ डिसेम्बर ७

३ ठिक कि बेठिक? [२]

वाक्य ठिक भए ✓ र बेठिक भए ✗ चिह्न लगाउनुहोस्। प्रत्येकको ०.५ अङ्क छ।

i. प्रथम विश्वयुद्धमा जर्मनीको समूहलाई धुरी राष्ट्र भनिन्छ। ☐

ii. सन् १९१५ मा कुलबीर थापा भिक्टोरिया क्रस पाउने पहिलो नेपाली बने। ☐

iii. स्पेन दोस्रो विश्वयुद्धमा धुरी राष्ट्रतर्फबाट औपचारिक रूपमा सामेल भयो। ☐

iv. प्राचीन स्मारक संरक्षण ऐन, २०१३ अनुसार सय वर्षभन्दा पुराना स्मारकको संरक्षण गर्नुपर्छ। ☐

४ अति छोटो उत्तर [८]

तलका प्रश्नको अति छोटो उत्तर लेख्नुहोस्।

क. प्रथम विश्वयुद्धताका नेपालका प्रधानमन्त्री को थिए? [१]

ख. प्रथम विश्वयुद्धको युद्धविराम सन् १९१८ नोभेम्बर ११ मा भयो र दोस्रो विश्वयुद्ध सन् १९३९ सेप्टेम्बर १ मा सुरु भयो। यी दुईबिच करिब कति वर्षको फरक छ? [१]

ग. भर्सेलिजको सन्धिलाई जर्मनीमाथि लादिएको सन्धि किन भनिन्छ? [१]

घ. दोस्रो विश्वयुद्धमा भिक्टोरिया क्रस पाउने कुनै एक नेपालीको नाम लेख्नुहोस्। [१]

ङ. प्रथम विश्वयुद्धको पाठमा दिइएका पाँच देशका जम्मा २९,६३,४२२ मारिएका सैनिकमध्ये जर्मनीका १७,७३,७०० थिए। वृत्तचित्रमा जर्मनीको भाग कति डिग्रीको हुन्छ? [१]

च. संयुक्त राष्ट्रसङ्घका संस्थापक सदस्य राष्ट्र कति थिए? [१]

छ. अमेरिका र सोभियत सङ्घबिचको प्रतिस्पर्धालाई “शीत” युद्ध किन भनिन्छ? [१]

ज. पाठमा उल्लेख भएको कोटकालिका मन्दिर कुन जिल्लामा पर्छ? **[१]**

५ छोटो उत्तर **[१२]**

तलका प्रश्नको छोटो उत्तर लेख्नुहोस्।

क. प्रथम विश्वयुद्धको तत्कालीन कारण के थियो? लेख्नुहोस्। **[४]**

ख. तुष्टीकरणको नीति भनेको के हो? यसले दोस्रो विश्वयुद्धलाई कसरी निम्त्यायो? **[४]**

ग. हाम्रा ऐतिहासिक, धार्मिक तथा पुरातात्त्विक स्थलको संरक्षण किन गर्नुपर्छ? **[४]**

Science Playground, कादुन्जे, भक्तपुर
https://science-playground.com/learn/grade-10-social/our-past

६ लामो उत्तर [७]

तलको प्रश्नको लामो उत्तर लेख्नुहोस्।

भर्सेलिजको सन्धिको सकारात्मक तथा नकारात्मक प्रभावको समीक्षा गर्नुहोस्।

७ सोच्नुहोस् [४]

सोचेर उत्तर लेख्नुहोस्।

"बदलाको भावनाले सङ्कट निम्त्याउँछ।" यस भनाइलाई प्रथम विश्वयुद्धको प्रसङ्ग जोडेर पुष्टि गर्नुहोस्।

८ क्रियाकलाप: दुई विश्वयुद्धको तुलना (अङ्क नदिइने)

पाठ पढेर तालिका भर्नुहोस्। पहिलो पङ्क्ति उदाहरणका लागि भरिएको छ।

विषय	प्रथम विश्वयुद्ध	दोस्रो विश्वयुद्ध
अवधि	१९१४ जुलाई २८ देखि १९१८ नोभेम्बर ११ को युद्धविरामसम्म	१९३९ सेप्टेम्बर १ देखि १९४५ सेप्टेम्बर २ सम्म
दुई समूह		
तत्कालीन कारण		
नेपालका प्रधानमन्त्री		
युद्धपछि बनेको शान्तिको संस्था		

Science Playground, कादुन्जे, भक्तपुर
https://science-playground.com/learn/grade-10-social/our-past